

Jak założyć organizację pozarządową? Fundacje i stowarzyszenia

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Film samouczek](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: *Statut Fundacji im. Stefana Batorego*, dostępny w internecie: batory.org.pl [dostęp 12.03.2020].
- Źródło: *Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 czerwca 2004 r. w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej*, dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 12.03.2020].

- Źródło: *Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*, dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 12.03.2020].
- Źródło: *Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach.*, dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 12.03.2020].

Jak założyć organizację pozarządową? Fundacje i stowarzyszenia

Źródło: ngo.pl Portal organizacji pozarządowych.

Jednymi z najbardziej popularnych organizacji pozarządowych w Polsce są fundacje i stowarzyszenia.

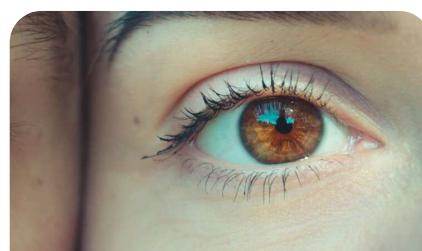
Działają na różnych polach: edukacji, kultury, sportu. Zajmują się ubóstwem i patrzeniem politykom na ręce. Wspierają potrzebujących, popularyzację nauki, ochronę zdrowia i rozwój lokalnych inicjatyw.

A czy ty działasz w jakiejś organizacji pozarządowej? Może jesteś wolontariuszem? A może masz w planach założenie własnego stowarzyszenia? Zobacz, jak to zrobić.

Twoje cele

- Poznasz etapy rejestracji organizacji pozarządowych.
- Przeanalizujesz różnice w rejestracji fundacji i stowarzyszeń.
- Wypełnisz formularz rejestracji dla przykładowej fundacji i stowarzyszenia.

Dla zainteresowanych

**Organizacje
pozarządowe w Polsce**

**Obszary działania
instytucji rządowych
i pozarządowych**

**Organizacje
pozarządowe stojące na
straży praw człowieka**

**Organizacje
pozarządowe w moim
regionie i mojej
miejscowości**

**Historia organizacji
pozarządowych w Polsce**

Przeczytaj

Joanna Piotrowska-Wojczak postanowiła adoptować kota. Zwierzę, które do niej trafiło, niewiele widziało. Uznała, że może warto stworzyć organizację, która wspierałaby takie koty i ich opiekunów. Musiała zdecydować, czy będzie to fundacja, czy stowarzyszenie (zwykle lub zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym – KRS). Poza tym musiała podjąć decyzję, czy będzie ona prowadziła działalność gospodarczą, czy też nie. Od tego zależało, jak będzie wyglądać proces rejestracji. Założyła Fundację Pomocy Kotom Niewidomym Ja pacze sercem.

Zakładanie fundacji

Krok pierwszy: Oświadczenie woli, czyli chcę założyć fundację

Joanna musiała złożyć [oświadczenie woli](#) o ustanowieniu fundacji w formie aktu notarialnego. W tym dokumencie jako fundator wskazała:

- **cel fundacji:** niesienie pomocy zwierzętom skrzywdzonym i porzuconym. Wiedziała, że cel powinien być społecznie lub gospodarczo użyteczny. W ustawie wymieniono m.in.: ochronę zdrowia, rozwój gospodarki i nauki, kulturę, pomoc społeczną czy ochronę środowiska.
- **majątek przeznaczony na realizację celu:** 3000 złotych. Poza pieniędzmi mogła wskazać również ruchomości i [nieruchomości](#). Pamiętała, że dla fundacji bez działalności gospodarczej nie ma określonej minimalnej wartości składników majątkowych. Jeżeli fundacja ma prowadzić działalność, to wartość ta nie może być mniejsza niż tysiąc złotych.

Ile za to zapłaciła?

Za sporządzenie aktu notarialnego Joanna zapłaciła [takse notarialną](#). Maksymalna stawka zależy od wartości składników majątkowych przeznaczonych na realizację celu fundacji. Wykaz stawek podaje Rozporządzenie ministra sprawiedliwości w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej (Dz.U. nr 148, poz. 1564). Do taksy doliczany

jest podatek VAT (23%). Oddzielnie pobierana jest taksa za sporządzenie wypisu. Również do niej doliczany jest VAT.

Krok drugi: Statut

Joanna mogła przygotować pisemny statut sama lub zlecić to komuś innemu.

Co zapisać w statucie fundacji?

Logotyp fundacji Ja Pacze Sercem. Jak oceniasz ten przykład logotypu? Zapadł ci w pamięć? Jakie znasz interesujące przykłady logotypów fundacji?

Źródło: Englishsquare.pl Sp. z o.o., Fundacja Ja pacze sercem, www.japaczesercem.pl, licencja: CC BY-SA 3.0.

Oprócz statutu przygotowała również uchwałę o jego przyjęciu oraz uchwały o wyborze/powołaniu zarządu fundacji, a także swoje oświadczenie jako fundatora, wskazujące ministra właściwego ze względu na cele fundacji.

Krok trzeci: Rejestracja fundacji

Joanna złożyła pisemny wniosek o rejestrację fundacji w sądzie rejonowym (wydziale gospodarczym) właściwym ze względu na siedzibę fundacji – dla niej był to Poznań.

Wypełniła wniosek o rejestrację podmiotu w [Krajowym Rejestrze Sądowym](#) (KRS-W20). Następnie wypełniła formularz uzupełniający KRS-WK. Zgłosiła na nim pozostałych członków zarządu: Darię Cherek (wiceprezeskę) oraz Elżbietę Michalak (wiceprezeskę). Wskazała również, w jaki sposób fundacja będzie reprezentowana przez zarząd: przez każdego z członków. W kolejnym formularzu KRS-WK podała nazwę innego organu działającego w ramach fundacji (nadzorczego) oraz dane osób wchodzących w jego skład.

Do wniosku (formularz KRS-W20) Joanna dołączyła:

KRS-W20		Wniosek akt (wypełnia sąd)	
		Wniosek o rejestrację podmiotu w Krajowym Rejestrze Sądowym¹⁾	
FUNDACJA, STOWARZYSZENIE, INNA ORGANIZACJA SPOŁECZNA LUB ZAWODOWA			
<small>• Formularz należy wypełnić w języku polskim, cyrylicie, na maszynie, komputerowo lub ręcznie, drukowanymi literami. • Wniosek należy wypełnić poła jawnie. • Wniosek należy wypełnić w języku polskim, w których występuje możliwość wyboru, należy wskazać X w jednym odpowiednim kolumnie. • Wzajemnie wykluczalne informacje, należy przedstawić. • Wniosek należy wypełnić w języku polskim, w którym występuje możliwość wyboru, należy wskazać X w jednym odpowiednim kolumnie. Inny język nie jest dopuszczony. • Wniosek można skłócić w formie pisemnej w dowolnym miejscu lub miejscu w urzędzie prowadzącym na adres sądu. • Wniosek skłócić z załącznikami przesyłać w 10 dni, z uwagi o Krajowym Rejestrze Sądowym lub odpowiednim wydziale sądu rejonowego, bez wzywania o uzupełnienie braków.</small>			
Miejscowość i data wpływu wniosku		Data wpływu wniosku (wypełnia sąd)	
SĄD, DO KTÓREGO SKŁADANY JEST WNIOSK			
1. Nazwa sądu		Sąd Rejonowy	
SIEDZIBA PODMIOTU, KTÓREGO DOTYCZY WPIS			
2. Wpewidztwo		3. Powiat	
4. Gmina		5. Miejscowość	
OKREŚLENIE REJESTRACJI			
6. Rejestracja dotyczy:		☐ 1. Nowego podmiotu ☐ 2. Podmiotu ulegającego zmianom (przeobrażeniom)	
7. Czy podmiot ten jest/owocuje/owocuje w imieniu Prezesa/Prezyski/Prezyski (organizacji) (organizacji)? ☐ TAK ☐ NIE			
W przypadku załączenia odpowiadzi „TAK” należy wypełnić załącznik „Przeobrażeniowy”			
Część A			
A.1 DANE WNIOSKODAWCY LUB PODMIOTU UZUPEŁNIĄCEGO DANE			
8. Wniosekodawca:			
☐ 1. Komitet założycielski / fundator		☐ 2. Podmiot, którego dotyczy wniosek	
☐ 3. Inny wniosekodawca			
Pole o numerach 9 / 10 należy wypełnić tylko wówczas gdy w polu o numerze 8 zaznaczono „Inny wniosekodawca”			
9. Nazwa / firma lub nazwa organu lub nazwisko			
10. Imię			
A.2 DANE ADRESATA KORESPONDENCJI			
A.2.1 Oznaczenia adresata korespondencji			
11. Nazwa / firma lub nazwa organu lub nazwisko			
12. Imię			

¹⁾ Wniosek może być użyty do uzupełnienia danych przez podmiot, który przed 1 stycznia 2011 r. był wpisany w odpowiednim rejestrze sądowym, zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Prawach Sądowych w zakresie Krajowego Rejestru Sądowego (Dz. U. z 2010 r. poz. 770, z późn. zm.). Należy wówczas oznaczyć typ wniosku w polu „Zapisanie danych”.

²⁾ Dotyczy podmiotu, który przed dniem 1 stycznia 2011 r. uzyskał wpis w odpowiednim rejestrze sądowym.

- akt notarialny z oświadczeniem woli o ustanowieniu fundacji (wypis);
- statut fundacji (3 egz.);
- uchwałę przyjęciu statutu;
- uchwały o wyborze/powołaniu organów fundacji;
- oświadczenie fundatora wskazujące ministra właściwego ze względu na cele fundacji;
- dowód opłaty od wniesienia wniosku o wpis podmiotu.

Jakie są koszty?

Joanna założyła fundację, która nie będzie prowadziła działalności gospodarczej, opłata za złożenie wniosku o rejestrację wyniosła 250 zł (dane z 2019 r.).

A może jednak stowarzyszenie?

Joanna założyła fundację, jednak Jan Kowalski uznał, że dla niego lepszą formą działalności będzie stowarzyszenie. Założył Stowarzyszenie Licencjonowanych Przewodników Miejskich. Miał do wyboru dwie formy: [stowarzyszenie zwykłe](#) lub stowarzyszenie zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym. Były między nimi konkretne różnice:

STOWARZYSZENIE REJESTROWE	RÓŻNICE	STOWARZYSZENIE ZWYKŁE
min. 7 	ile osób koniecznych do założenia	 min. 3
wpis do KRS (właściwy oddział) 	rejestracja	 wpis do ewidencji stowarzyszeń zwykłych (właściwe starostwo)
1. walne zebranie 2. zarząd 3. organ nadzoru wewnętrznego (komisja rewizyjna) 	obowiązkowe władze	 przedstawiciel reprezentujący stowarzyszenie lub zarząd * organ nadzoru wewnętrznego jest nieobowiązkowy
tak 	prowadzenie działalności gospodarczej, działalności odpłatnej	 nie
tak 	oddziały terenowe	 nie
tak 	osobowość prawna	 tzw. ułomna osobowość prawna

Infografika prezentująca różnice między stowarzyszeniem rejestrowym a zwykłym

Źródło: Englishsquare.pl Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Słownik

Krajowy Rejestr Sądowy

rejestr publiczny składający się z:

1. rejestru przedsiębiorców;
2. rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej;
3. rejestru dłużników niewypłacalnych. KRS prowadzą w systemie teleinformatycznym sądy rejonowe (sądy gospodarcze), zwane w ustawie o KRS sądami rejestrowymi

nieruchomości

części powierzchni ziemskiej stanowiące odrębny przedmiot własności (grunty), jak również budynki trwale z gruntem związane lub części takich budynków, jeżeli na mocy przepisów szczególnych stanowią odrębny od gruntu przedmiot własności

oświadczenie woli

(z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie) wola osoby dokonującej czynności prawnej wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny, w tym również przez ujawnienie tej woli w postaci elektronicznej

stowarzyszenie zwykłe

uproszczona forma stowarzyszenia, nieposiadająca osobowości prawnej; liczba założycieli to minimum trzy osoby; stowarzyszenie takie nie podlega obowiązkowi rejestracji w KRS, konieczny jest jedynie wpis w ewidencji stowarzyszeń zwykłych prowadzonej przez starostę właściwego ze względu na siedzibę stowarzyszenia

taksa notarialna

kwota w złotych podawana w Rozporządzeniu ministra sprawiedliwości jako maksymalna stawka dla danej czynności notarialnej (wynagrodzenie notariusza za dokonanie tej czynności nie może być wyższe od właściwej stawki maksymalnej)

Film samouczek

Polecenie 1

Obejrzyj film samouczek „*Jak założyć stowarzyszenie?*”. Pobierz dokumenty, które są potrzebne do zarejestrowania organizacji w KRS, i je wypełnij na podstawie wskazówek zamieszczonych w filmie.

Jak założyć stowarzyszenie?

Film dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D10GfUHb5>

Źródło: Englishsquare.pl Sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Nagranie filmowe przedstawiające, jak grupa przyjaciół chciałaby założyć stowarzyszenie mające na celu udostępnianie do zwiedzania okolicznych fortów.

Ćwiczenie 1

Podjmij decyzję, jaką fundację chcesz założyć. Następnie pobierz i wypełnij wniosek o rejestrację swojej organizacji.

Formularz KRS-W20

Plik o rozmiarze 308.79 KB w języku polskim

Formularz KRS-WK

Plik o rozmiarze 307.28 KB w języku polskim

Formularze edytowalne:

Formularz KRS-W20

Plik o rozmiarze 92.11 KB w języku polskim

Formularz KRS-WK

Plik o rozmiarze 259.13 KB w języku polskim

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Ćwiczenie 2

Przeczytaj fragment ustawy, a następnie rozwiąż ćwiczenie.

” Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach.

Art. 3

1. Oświadczenie woli o ustanowieniu fundacji powinno być złożone w formie aktu notarialnego. Zachowania tej formy nie wymaga się, jeżeli ustanowienie fundacji następuje w testamencie.

Źródło: Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach., dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 12.03.2020 r.].

Ćwiczenie 3

Ćwiczenie 4

Zapoznaj się z tekstem i wykonaj ćwiczenia.

” Statut Fundacji im. Stefana Batorego

§ 1. 1. George Soros, zwany dalej „Fundatorem”, ustanowił aktem notarialnym, spisany w dniu 5 listopada 1987 r. w Nowym Jorku (...), Fundację o nazwie: Fundacja im. Stefana Batorego (...).

2. Fundacja prowadzi działalność na podstawie przepisów ustawy z dnia 6.04.1984 r. o fundacjach (Dz.U. nr 21, poz. 97) oraz postanowień niniejszego statutu. (...)

§ 3. Celem Fundacji jest popieranie wszechstronnego rozwoju społeczeństwa polskiego, a zwłaszcza działalności społecznej, informacyjnej, kulturalnej, naukowej i oświatowej na rzecz rozwoju rynku i demokracji w Polsce oraz zbliżenia narodów i państw Europy Środkowej i Wschodniej. (...)

§ 5. 1. Majątek Fundacji stanowią środki finansowe oraz nieruchomości i inne aktywa nabyte przez Fundację.

2. Fundusz założycielski, w jaki Fundację wyposażył Fundator, wynosi 100.000 dolarów USA (sto tysięcy), z czego 20.000 dolarów USA (dwadzieścia tysięcy) stanowi fundusz gwarancyjny. Fundusz gwarancyjny, zdeponowany na oprocentowanym rachunku w polskim banku, przeznaczony jest na pokrycie ewentualnych strat Fundacji, a kwoty należne z tytułu jego oprocentowania – na finansowanie działalności Fundacji. (...)

§ 7. Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej.

§ 8. Organami Fundacji są:

Zarząd,

Rada Fundacji. (...)

§ 15. Zmian statutu Fundacji dokonuje Rada Fundacji z własnej inicjatywy po uprzednim zasięgnięciu opinii Zarządu Fundacji albo na wniosek Zarządu. Rada Fundacji dokonuje zmian statutu uchwałą podjętą bezwzględną większością głosów przy obecności co najmniej 3/4 członków Rady Fundacji. Zmiany statutu nie mogą dotyczyć celów określonych w akcie założycielskim.

Źródło: *Statut Fundacji im. Stefana Batorego*, dostępny w internecie: batory.org.pl [dostęp 12.03.2020 r.].

Zapoznaj się z tekstami i wykonaj ćwiczenie.

” Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach.

Art. 3

2. W oświadczeniu woli o ustanowieniu fundacji fundator powinien wskazać cel fundacji oraz składniki majątkowe przeznaczone na jego realizację.

3. Składnikami majątkowymi, o których mowa w ust. 2, mogą być pieniądze, papiery wartościowe, a także oddane fundacji na własność rzeczy ruchome i nieruchomości.

Źródło: *Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach.*, dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 12.03.2020 r.].

” Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych

Art. 53

1. Opłatę stałą w kwocie 250 złotych pobiera się od wniosku o zarejestrowanie w Krajowym Rejestrze Sądowym w rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej. 2. Opłatę stałą w kwocie 500 złotych pobiera się od wniosku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli dotyczy on jednocześnie wpisu do rejestru przedsiębiorców.

Źródło: *Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*, dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 12.03.2020 r.].

” *Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 czerwca 2004 r. w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej*

§ 2

1. Z zastrzeżeniem § 8–16, maksymalna stawka taksy notarialnej za czynności notarialne, zwana dalej „maksymalną stawką”, zależy od wartości przedmiotu czynności notarialnej.

§ 3. Maksymalna stawka wynosi od wartości:

1) do 3000 zł – 100 zł;

2) powyżej 3000 zł do 10 000 zł – 100 zł + 3% od nadwyżki powyżej 3000 zł;

3) powyżej 10 000 zł do 30 000 zł – 310 zł + 2% od nadwyżki powyżej 10 000 zł;

4) powyżej 30 000 zł do 60 000 zł – 710 zł + 1% od nadwyżki powyżej 30 000 zł;

5) powyżej 60 000 zł do 1 000 000 zł – 1010 zł + 0,4% od nadwyżki powyżej 60 000 zł;

6) powyżej 1 000 000 zł do 2 000 000 zł – 4770 zł + 0,2% od nadwyżki powyżej 1 000 000 zł;

7) powyżej 2 000 000 zł – 6770 zł + 0,25% od nadwyżki powyżej 2 000 000 zł, nie więcej jednak niż 10 000 zł, a w przypadku czynności dokonywanych pomiędzy osobami zaliczonymi do I grupy podatkowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn nie więcej niż 7500 zł.

Źródło: Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 czerwca 2004 r. w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej, dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 12.03.2020 r.].

Zapoznaj się z tekstem i wykonaj ćwiczenie.

” Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 czerwca 2004 r. w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej

§ 3. Maksymalna stawka wynosi od wartości:

- 1) do 3000 zł – 100 zł;
- 2) powyżej 3000 zł do 10 000 zł – 100 zł + 3% od nadwyżki powyżej 3000 zł;
- 3) powyżej 10 000 zł do 30 000 zł – 310 zł + 2% od nadwyżki powyżej 10 000 zł;
- 4) powyżej 30 000 zł do 60 000 zł – 710 zł + 1% od nadwyżki powyżej 30 000 zł;
- 5) powyżej 60 000 zł do 1 000 000 zł – 1010 zł + 0,4% od nadwyżki powyżej 60 000 zł;
- 6) powyżej 1 000 000 zł do 2 000 000 zł – 4770 zł + 0,2% od nadwyżki powyżej 1 000 000 zł;
- 7) powyżej 2 000 000 zł – 6770 zł + 0,25% od nadwyżki powyżej 2 000 000 zł, nie więcej jednak niż 10 000 zł, a w przypadku czynności dokonywanych pomiędzy osobami zaliczonymi do I grupy podatkowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn nie więcej niż 7500 zł.

§ 12. 1. Za sporządzenie wypisu, odpisu lub wyciągu z akt notarialnych lub innego dokumentu maksymalna stawka wynosi 6 zł za każdą rozpoczętą stronę.

Źródło: Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 czerwca 2004 r. w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej, dostępny w internecie: isap.sejm.gov.pl [dostęp 12.03.2020 r.].

Dla nauczyciela

Autorka: Justyna Szymańska

Przedmiot: wiedza o społeczeństwie

Temat: Jak założyć fundację i stowarzyszenie

Grupa docelowa: III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres podstawowy i rozszerzony

Podstawa programowa:

Zakres podstawowy

II. Społeczeństwo obywatelskie.

Uczeń:

1) przedstawia rodzaje i przykłady organizacji pozarządowych; charakteryzuje działalność wybranych organizacji tego typu w Rzeczypospolitej Polskiej; wymienia zakres niezbędnych uregulowań w statucie stowarzyszenia.

Zakres rozszerzony

VI. Społeczeństwo obywatelskie i kultura polityczna.

Uczeń:

4) porównuje status prawny stowarzyszeń, fundacji i organizacji pożytku publicznego w Rzeczypospolitej Polskiej; przedstawia tryb rejestracji tych organizacji;

5) przygotowuje według wzoru projekt statutu stowarzyszenia lub fundacji.

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji,
- kompetencje cyfrowe,
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się,
- kompetencje obywatelskie.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- prezentuje etapy rejestracji organizacji pozarządowych;
- analizuje różnice w rejestracji fundacji i stowarzyszeń oraz różnice w ich działalności;

- opracowuje statut fundacji lub stowarzyszenia;
- wypełnia formularz rejestracji dla przykładowej fundacji lub stowarzyszenia.

Strategie nauczania:

- lekcja odwrócona;
- konstruktywizm.

Metody i techniki nauczania:

- dyskusja za i przeciw;
- rozmowa nauczająca z wykorzystaniem ćwiczeń interaktywnych, filmu samouczka.

Formy zajęć:

- praca indywidualna;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami i dostępem do internetu, słuchawki;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda.

Przebieg zajęć:

Faza wstępna

1. Zajęcia przeprowadzane metodą lekcji odwróconej. Na poprzednich zajęciach podział klasy na sześć grup. Ich zadaniem jest wyszukanie w dostępnych źródłach statutów organizacji pozarządowych i na ich podstawie opracowanie statutu własnej organizacji: fundacji, stowarzyszenia zwykłego lub rejestrowanego.

Uczniowie powinni zwrócić szczególną uwagę na przedstawione w e-materiale zasady obowiązujące przy rejestracji organizacji oraz na elementy, które powinien zawierać statut.

2. Praca w dwóch grupach: przygotowanie do dyskusji za i przeciw na temat „Sens istnienia organizacji pozarządowych”. Przed rozpoczęciem dyskusji ustalenie zasad, według których dyskusja będzie prowadzona. Przykładowo, że nie należy przerywać wypowiedzi innych uczestników, trzeba przestrzegać czasu wyznaczonego na wypowiedź itp. Po upływie wyznaczonego czasu uczniowie dyskutują, przedstawiając na zmianę argumenty za i przeciw. Nauczyciel moderuje dyskusję.

Po odbytej dyskusji jeden lub kilku uczniów podsumowują ją.

3. Przedstawienie celu zajęć.

Faza realizacyjna

1. Uczniowie rozwiązują ćwiczenia 1–5 z bloku ćwiczeń interaktywnych. Wspólne omówienie odpowiedzi.
2. Reprezentanci grup, na które klasa została podzielona przed zajęciami, przedstawiają statuty swoich organizacji, jej cel i jak zamierzają działać.
3. Prezentacja filmu samouczka przedstawiającego ścieżkę rejestracyjną organizacji. Nauczyciel przed emisją wyjaśnia, że chociaż film przedstawia tylko rejestrację stowarzyszenia, podobny proces jest przy rejestracji fundacji.
4. Po obejrzeniu filmu grupy wypełniają formularze rejestracyjne KRS-W20 i KRS-WK. Następnie wymieniają się formularzami i statutami zgodnie z ruchem wskazówek zegara. Weryfikacja poprawności wypełnienia dokumentów.
5. Jako podsumowanie tej części zajęć nauczyciel pyta, czy proces zakładania organizacji pozarządowej może zniechęcać społeczników do podjęcia takiej działalności, czy nie. Uczniowie przedstawiają swoje opinie.

Faza podsumowująca

1. Dyskusja na temat „Co sądzicie o tym, że rząd miałby przejąć kontrolę nad organizacjami pozarządowymi?. Jakie są argumenty za takim rozwiązaniem, a jakie przeciw?”. Uczniowie przedstawiają swoje zdanie w tej sprawie. Chętny/wybrany uczeń podsumowuje dyskusję.
2. Na zakończenie nauczyciel dokonuje oceny pracy wylosowanej grupy. Prosi o samoocenę uczniów dotyczącą współpracy w zespole oraz wykonanego zadania. Dokonuje oceny pracy wybranych uczniów.

Praca domowa:

Uczniowie rozwiązują ćwiczenia 6–8.

Materiały pomocnicze:

1. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2003 nr 96 poz. 873).
2. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz.U. 1984 nr 21 poz. 97).
3. Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. 1989 nr 20 poz. 104).

Wskazówki metodyczne opisujące różne zastosowania multimedium:

Film samouczek może być wykorzystany przez uczniów indywidualnie w ramach przygotowanie się do zajęć lub jako wzór do przygotowania własnej prezentacji

przedstawiającej krok po kroku utworzenie stowarzyszenia zwykłego.